

XB-1

Sci-fi / Fantasy / Horor online měsíčník

březen 2024

ÚVODEM

Energie a inspirace

Vítejte v novém vydání našeho online časopisu XB-1, kde se opět snažíme propojit světy sci-fi, fantasy a hororu – tedy světy kde tu nejdůležitější roli hrají dobrodružství, fantazie a hlavně inspirace.

Inspirace, která mi díky nudli u nosu a neustálému chrchlání chyběla – tedy dokud jsem si nad fotkami ze svého telefonu nevzpomněl, že letos na skalce mé zahrady vykvetly sněženky dříve než obvykle. Nejen, že vykvetly dříve, ale zdá se mi, že každým rokem se jejich počet zdvojnásobuje. Krása bílých kvítků a energie, kterou mi pohled na ně dodává je něco, co v dnešní podivné době tolik potřebuju.

Téma energie a inspirace pokračuje i v příběhu našeho kamaráda Marka Dobeše, režiséra a scénaristy a vůbec šílence v nejlepší slova smyslu, který do svých projektů vkládá neuvěřitelné množství energie a inspirace.

Kde ji bere - a že ji při dokončování jeho nejnovějšího filmu, Dábelská sbírka a jeho uvedení do kin potřebuje ekvivalent Dukovan - to jsem se z něj snažil vymandelit během rozhovoru, který najdete v tomto čísle. Marek v něm otevřeně hovoří o tom, co všechno předcházelo vzniku jeho filmu, co se dělo během natáčení a jaké je sledovat, jak se vaše vize stává skutečností.

Těšíme se na Vás na našem stánku na : <https://www.comiccon.cz/>

31.3.2024
Saša Rusevský

Jsou „Fake news“ skutečnou hrozbou?

Fake news (často označované jako "falešné zprávy") na sociálních sítích představují pro moderní společnost významnou hrozbu.

Fake news jsou produktem bulvárních a neetických novinářů, kteří úmyslně šíří dezinformace či přímo hoaxy za účelem ovlivnit a zmanipulovat jejich příjemce. Potenciální příčiny rozsáhlého šíření falešných fám však nebyly dostatečně prozkoumány.

Vědci z univerzity v německém Giessenu za tímto účelem shromáždili data z Twitteru, které zahrnují více než 4,5 milionu retweetů, u nichž byla ověřena pravdivost a analyzovali, zda slova sentimentu a také různá emocionální slova v obsahu sociálních médií vysvětlují rozdíly v šíření pravdivých a nepravdivých fám.

Poté jazyk v obsahu sociálních médií rozdělili do kategorií (1) sentiment (tj. pozitivní vs. negativní) a (2) osm základních emocí (tj. hněv, očekávání, znechucení, strach, radost, důvěra, smutek a překvapení).

Zjistili, že sentiment a základní emoce vysvětlují rozdíly ve strukturálních vlastnostech kaskád pravdivých vs. nepravdivých fám. Nepravdivé fámy (ve srovnání s pravdivými fámami) mají větší pravděpodobnost, že se stanou virálními, pokud obsahují větší podíl výrazů spojených s pozitivním sentimentem. Dále jsou nepravdivé fámy virální, pokud obsahují emocionální slova klasifikovaná jako důvěra, očekávání nebo hněv.

Při stejných ostatních podmínkách mají falešné fámy, které zprostředkovávají o jednu směrodatnou odchylku více pozitivního sentimentu, o 37,58 % delší životnost a osloví o 61,44 % více uživatelů. Zjištění výzkumu nabízí pohled na to, jak se šíří pravdivé a nepravdivé fámy, a zdůrazňují důležitost řízení emocí v obsahu sociálních médií.

Celý článek [zde](#).

ROZHOVOR

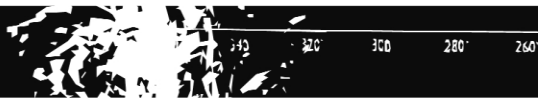
Ďábelská Dobešova filmová sbírka

Před Ďáblou sbírkou jsi natočil film Choking Hazard. Oba filmy označuješ za černé komedie, co tě k tomuto žánru přitahuje?

Co se týče nápadů použitých ve filmu Choking Hazard, mým velkým vzorem byl vždy Peter Jackson, který později natočil Pána Prstenů. Obdivoval jsem jeho filmy Bad Taste – Vesmírní Kanibalové a Braindead – Živí, mrtví, oba jsou neuvěřitelná sranda, ale zároveň také extrémně krvavé filmy. S kolegymy jsme se rozhodli, že je přivezeme do naší republiky a dostaneme do distribuce. To se nám povedlo. Protože jsme věděli, že Jacksonovým splatterům nejsme schopni konkurovat, rozhodli jsme se jít s mým kolegou Štěpánem Kopřivou trochu jinou cestou.

Zvolili jsme podobný styl jako v případě našeho krátkého filmu Byl jsem mladistvým intelektuálem, což byl náš společný debut. Jedná se o parodii

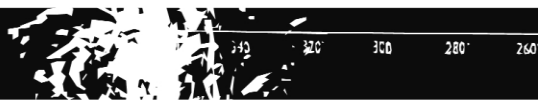
na filmy s vlkodlaky. V Choking Hazardu jsme zase udělali parodii na filmy se zombíky. Podle našeho zvyku propojovat vysoké s nízkým jsme propojili zombie žánr s hledáním smyslu života.

Při tvém, řekněme punkovém, způsobu natáčení musíš zažívat spousty zajímavých situací...

Z Choking Hazardu je těch situací tolik, že už si je téměř nepamatuju. Tam to bylo hodně umocněné tím, že v něm hrají v hlavních rolích Jaroslav Dušek a Honza Dolanský, museli jsme se přizpůsobit jejich vyčerpání. A protože jak Jaroslav Dušek, tak Jan Dolanský byli v divadle hodně dlouho, tak jsme se rozhodli, že budeme natáčet v noci. Točit zombii komedii v noci, je myslím případný čas pro tento žánr. Jedna z prvních zábavných situací nastala, když ti, kteří hráli zombies, měli make-upem změněné obličejové znaky – ohnilé, olezlé, slizké... Hned první natáčecí den, kdy se hromadně vypravili na večeri na blízkou benzínovou pumpu, osádka benzíny ztuhla hrůzou a nevěděla, zda má začít křičet nebo na nás zavolat policii, nakonec to vyřešili druhou variantou. Následně přijela policejní hlídka s hlášením, že se v motorestu poprali chlapi. Druhý a třetí den, kdy se vyměnily jednotlivé turnusy pracovníků na benzínové stanici, už si na nás zvykli a přišli jsme jim normální. Tuhle seznamovačku jsme pak ještě trumfli poslední natáčecí den, kdy celý film končí tím, že Dáda Patrasová přijíždí na tanku. V okamžiku, kdy vám před benzínovou pumpu přijede skutečný tank z druhé světové války a poručí si plnou nádrž nafty, tak myslím, že to člověka docela dost překvapí, i když už je zvyklý na ledascos.

Čemu se ještě věnuješ mimo režie svých věcí?

Napsal jsem scénář k filmu Kajínek a původní scénář velkoformátu Jan Žižka. U Kajínka jsem dostal možnost podílet se režijně na několika akčních scénách. Když jsem na něm pracoval, tak jsem navštívil Jiřího

Kajínka ve třech přísně střežených věznicích, Bory, Karviná a Mírov. Pak se natáčelo dvě noci přímo uprostřed věznice Mírov, na hradbách, kde na nás mířili snipeři z ostrahy. Natočil jsem taky pár výraznějších reklam. Myslím, že nejzajímavější byla ta na společenskou hru Carcassonne, hra pro celou rodinu, ve které se se vytváří takový pseudo-středověký svět. Jedná se částečně o krátký animovaný film. Byla to pro mě totiž první zkušenost s animací.

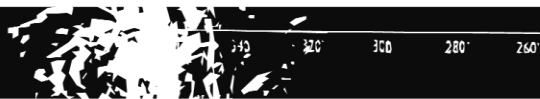
Natáčel jsem i jako kameraman v Paříži pro olympijský výbor making-off příprav výstavy ke stoletému výročí olympijského šermu v Palais-Royal, což je něco jako pražské Výstaviště, jen mnohonásobně větší, obrovská budova. Zajímavý zážitek.

Myslíš, že sis vybral povolání dobře?

Mé povolání je hodně pestré a zajímavé. Mám možnost spolupracovat s množstvím zajímavých lidí. V naší společnosti Alfedus také dáváme prostor mladým lidem, kteří by chtěli něco podobného jednoho dne zažít, když budou mít trpělivost, u nás se jim to podaří. Vyzkoušíme si je na videoklipech, uvedeme je pod tlak, abychom zjistili, co v nich je a co v nich není, a co od nich můžeme očekávat. Můžou s námi růst, mám spolupracovníky, kteří se mnou pracují už roky. A někteří z nich, například můj spolurežisér videoklipu Olympic Jiří Janecký, vyrostli natolik, že už s nimi mohou spolupracovat na velkých projektech. A pokud tento rozhovor čte nějaký nezávislý filmař či student filmu, tak i jeho jméno může být jednou pod většími projekty s hlavičkou Alfedus.

I do svého filmu Ďáblova sbírka jsi obsadil neznámou mladou herečku, že jo?

Ano. Jessicu Bechyňovou, která za dobu natáčení filmu stačila dostudovat Divadelní fakultu AMU. Znal jsem ji ještě z placu seriálu Filipa Renče Sanitka 2, kde tehdy byla ještě v komparzu a pozval jsem ji

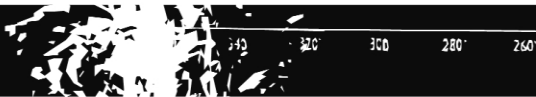
na casting na hlavní ženskou roli spolu s velkým množstvím mnohem zkušenějších mladých hereček. Svou zvýšenou emocionalitou a senzitivitou byla přesně tam, kde jsem tu postavu chtěl mít. Možná v tom sehrál roli fakt, že nezná svého tatínka, takže když jsem jí svěřil roli dcery hledající otce a vymezující se vůči podobě jeho životních plánů, prožívala před kamerou i svůj vlastní osud.

Je velmi citlivá, zároveň z ní ale cítíte určitou nezlomnost, což je pro film o zrání a vzpouře důležité přinést na plac v sobě, to se nedá v tak nízkém věku herecky navodit, to prostě musíte v daný moment prožívat vnitřně. A navíc znovu a znovu.

Jejího otce hrál Marek Matoušek, herec, který žil i herecky pracoval dlouho ve Spojených státech a teprve když získal americké občanství, mohl přiletět do Evropy a věnovat se filmovému herectví zde, protože v době nabývání státního občanství se musíte zdržovat na území státu, jehož pas chcete získat, takže nemůžete zemi opouštět na dlouho. A ten mne seznámil s femme fatale mého filmu Silvií Šuvadovou. Znali se z Kalifornie, doporučil mi ji jako ideální představitelku tajemné Slovenky, která je jakousi protihráčkou hlavní hrdinky. Silvia se podobně jako Mirek Starý proslavila už v mládí, když hrála hráčku na violoncello v oscarovém filmu Kolja. Když jsem zjistil, že bych ji mohl mít ve svém filmu, byl jsem rozhodnut, že ji musím získat a to i za cenu výrazného přepisu částí scénáře, protože původně měla tato postava jiný charakter. Nebyla tak silná, tak nebezpečná, neměla takové ostří, jako když se k nám rozhodla připojit Silvia a vnesla svoji osobnost. Také jsem ji nechal v některých zásadních momentech improvizovat. Její životní filozofie je poměrně vyhraněná a dokonale se strefila do momentů, kde její postava objasňuje svůj pohled na institucionalizované náboženství.

Na promo fotografie z filmu Ďáblova sbírka jsi umístil citát TGM „nebát se a nekrást“, nejde už dnes o banální a přežitou maximu?

Sám jsem si ověřil jak těžké stále bojovat s tím vnitřním strachem. Nebo spíš řekněme autocenzurou. Když jsem kdysi dávno koprodukoval s Českou televizí kraťas Byl jsem mladistvým intelektuálem, prošli jsme s kolegym Štěpánem Kopřivou a Jiřím Pavlovským svobodně ústrojím tak

velké organizace jenom proto, že na nás nikdo neměl čas. Prostě měli důležitější věci na práci, než dohlížet na tři šilence. Navíc producent Čestmír Kopecký byl zvyklý na projekty, které vybočují, stál za sérií Česká soda. Přesto, pokud by dramaturg přiřazený na vývoj „Intelektuála“ stihnul zasáhnout, nikdy by náš film diváci neviděli v té podobě, v jaké se nám ho podařilo dokončit. Totéž zombie komedie o hledání smyslu života Choking Hazard. Se Štěpánem Kopřivou jsme film produkovali, aniž by si nás kdokoli z oficiálních filmových míst všiml. Nedostali jsme ani korunu od fondu nebo televize a ani jsme o to neusilovali. Všechno jsme si platili spolu s privátními investory a za pomoci filmové garancie distributora Bontonfilm sami. Protože pokud tvoříš s vědomím, že budeš žádat o peníze na tvorbu nějaká oficiální místa, vždy se vnitřně kontroluješ, podrobuješ autocenzuře. Přemýšlíš, zda jsi to či ono nepřehnal a jestli to někoho nenaštve. Jenže film o církevních restitucích zákonitě naštve mnohé. A s tím se pojí to slovo nekrást. Okrádat stát nebo národ lze mnoha způsoby a při církevních restitucích k tomu dle mého názoru došlo.

Pojďme zpátky k hororům, kdy poprvé jsi je jako divák zaznamenal?

První horor, který jsem viděl, byl Ostrov doktora Moreaua. Bylo to někdy začátkem 80. let v nádherném kině v libeňském paláci Svět. Dodnes si pamatuji scénu, jak mladý Michael York odjíždí z ostrova, zvířatolidé se snaží dostat do lodí, posádka je mlátí pádly po hlavách a krev se rozpouští v mořské vodě. Neskutečný zážitek, díky kterému jsem si horory navždy zamiloval.

Co to je za pocit, který v nás horory vyvolávají?

Přirovnávám ho k pocitu, kdy se malému dítěti začne kývat zub. Ono to trochu bolí, ale přitom si nemůžeme pomoci, abychom do toho zuby pořád nestrkali a neviklali s ním čím dál tím víc. Horor je dráždění esenciálních strachů, které v nás dřimou od pravěku, ale které díky

moderní, bezpečné době neprožíváme. Vojáci, kteří jezdí na mise do Afghánistánu nebo horolezci na horory asi chodit nepotřebují. My ostatní, si díky nim trénujeme psychické obranné systémy. Zkoušíme, co všechno dokážeme vstřebat, než zavřeme oči nebo utečeme z kina.

Díky za rozhovor 😊

<https://www.alfedus.cz/dablova-sbirka/>

XB-1 doporučuje:

„KOHO PÍSEŇ ODNESE, TEN SE ZTRATÍ V LESE“

Přesněji, v karpatských hvozdech, k nimž mladý polský autor Radek Rak zasadil temný příběh o mládenci Jakubu Szelovi, hadí říši a zběsilé touze. Rak si získal jméno už fantasy povídkami, přispěl i do kultovního filmového projektu „Polské legendy“. K několika oceněním se přidala literární cena Niké 2020 právě za historickou fantasy „Báje o hadím srdci“. Setkáváme se s ní v kongeniálním překladu Michaly Benešové. Jazykově a stylově mimořádný „zbojnický“ román v ohňostroji imaginace spojuje historii, fantasy, magický realismus, mytologii a folklór. Odehrává se v západní Haliči ve čtyřicátých letech devatenáctého století, kdy vypukla selská revolta proti šlechtě. Mísil se tu živel polský, rusínský, židovský, ale také německý a český. Podmínky, v jakých poddaní živořili, byly děsivě středověké. Polská nobilita, ochromená mnohaletými politickými a vojenskými prohrami, lpěla na svých výsadách a bezohledně je prosazovala, třebaže se ocitala pod nadvládou ruskou nebo rakouskou jako v případě Haliče.

Pohledný prostáček Jakub vypomáhá u židovského hospodského, patří ale zámožnému statkáři Boguszovi - závidí mu blahobytný život a nenávidí urozence pro spáchaná příkoří. Jeho vlastní existenci, která nemá cenu ani vrabčího pírka, určuje osamění, chudoba, kruté bezpráví. Příběh, jehož každou kapitolu uvozuje rčení „říkají (lidé), že“ postupně obsazují zvyky a pověry, vzápětí magie a posléze mystika. Jakubův osud mění rusalka, ztracené srdce (doslovně), mluvící hadi a jejich skrytý svět, čarodějnice, prokletý poustevník, čerti, zmory, kocour měnící podobu. A zbojníci!

Pravda v Rakově knize bývá dvojsečná a rozporuplná, dobro a zlo vplývají jedno v druhé. Skutečnost může být snem, sen čarovnou vizí. Vše, co se událo, lze zpochybnit. Cokoli je popisováno, autor ozvláštní surrealistickým detailem. Jeho jedinečné básnické obrazy fascinují. Na řadě míst parafrázuje literární klasiku: Tolkiena, Lewise, Collodiho „Pinocchia“. Pečlivě představí dobové politické, mravní a sociální charakteristiky, aby jim dodal grády humorem, ironií, nespoutanou erotikou, naturalisticky zachyceným násilím a vulgarismy, které vytvářejí

skvělý komický efekt. Vyprávění je drsnější než česká akční škola, nápaditější a poetičtější.

Český čtenář by vnímal vyprávění o Jakubu Szelovi a fantasy hru s fakty ještě intenzivněji, kdyby věděl, že se jedná o skutečnou osobnost z polských dějin, proslulého vůdce rolnické vzpoury a tzv. Haličského masakru. „Báje o hadím srdci“ nadřadí historickým faktům pohádku naplněnou lidovou vírou v metamorfózy a reinkarnace. Je především temným podobenstvím o proměně, iniciačním příběhem o hledání identity. Každý lidský čin může obsahovat množství záměrů, které v reálném světě nebo ve světě vytvořeném naší představivostí neočekáváme... Sugestivní střet dobra se zlem se přetaví v chaos bez vítězství, za ním se dere strach, pak zkáza. A na samém konci podvojně, spleťtité Jakubovy pouti nechává autor krůpěj smíření.

(Radek Rak: Báje o hadím srdci. Překlad Michala Benešová. Obálka Rafal Kosik. Brno; Host, 2023. 488 s., cena 499,- Kč.)

Hodnocení: *****

Františka Vrbenská

NOETICKÝ HOROR

Paul Tremblay u nás není nijak neznámým autorem, byť jeho skóre česky vydaných titulů by mohlo být lepší. Před časem mu vyšel v Knižním klubu makabrozní román Hlava plná přízraků a nedávno u Dobrovského horor Píseň přežití. Krom toho jsme loni měli možnost v kinech zhlédnout adaptaci jeho dosud česky nevydané knihy Cabin at the End of the World pod názvem Někdo klepe na dveře. Krátce před Vánoci jsme se opět péčí nakladatelství Dobrovský a edice Fobos mohli seznámit s jeho poněkud ambicióznějším románem Klub nosičů rakví.

Jeho hlavní hrdina Art Barbara (není to jeho pravé jméno, jak se záhy dozvíme) nám v něm předkládá své vzpomínky na velmi podivné přátelství, které započalo koncem osmdesátých let na střední škole v malém americkém městě, kdy mu bylo sedmnáct let. Tehdy coby spolužák utlačovaný nerd trpící život ohrožující skoliózou se Art rozhodl, že by bylo fajn mít v přihlášce na vysněnou vysokou školu pár bodů za dobrovolnickou práci pro komunitu, a tak si založil Klub nosičů rakví. Podstatou této instituce je účast na posledním rozloučení s člověkem, který neměl žádné příbuzné. Úspěch klubu je však nevalný.

Kromě přehnaně ambiciózní spolužačky se Artovi z hecu přihlásí už jen školní surovec. Zakrátko oba Arta opustí, vystřídá je však zvláštní volnomyšlenkářská punkerka Mercy, která nepustí z ruky svůj Polaroid, jímž nejenže dokumentuje činnost klubu, ale zároveň hledá „důkazy“, které by ověřily její teorie ohledně umírajících...

Když Klub nosičů rakví otevřete, uhodí vás do očí v první řadě jeho nezvyklá forma. Vedle běžného tištěného textu jsou stránky doplněny falešně rukopisnými poznámkami, komentáři ke kapitolám a sem tam jsou slova i celé věty přeškrtnuty. K tomu připočtete ještě doplňující kresby, fotografie, či dokonce akordy. (Popravdě řečeno jsem se zprvu lekl, že jde o poznámky překladatele či redaktora české verze, jelikož v jiné knize stejného nakladatele se nedopatřením do finální tištěné podoby dostaly interní, neveřejné komentáře.) Původní text jsou totiž Artovy paměti psané ve druhé dekádě 21. století, které však Mercy svými glosami „uvádí na pravou míru“. Otázkou však je, nakolik Art nadsazuje, mlží či zamlčuje jisté události svého života, nebo si je naopak pamatuje zkreseně vlivem silných emocí, které ve vypjatých situacích zažíval, a naopak nakolik jsou pravdivé Mercyiny sarkastické úšklebky. Děje se v Artově životě opakovaně něco nadpřirozeného, nebo lze všechno racionálně vysvětlit? Jsou staré novoanglické povídky jen místní folklór, nebo na nich ulpělo i příslovecné zrnko pravdy? A kdo je vlastně ona tajemná Mercy (která se nejspíš ani Mercy nejmenuje, tak jako Art se nejmenuje Art)?

Tremblay hraje se čtenářem hru, kterou umí nejlépe – na nejistotu. Až do konce příběhu vás nechává tápat a hádat, co se v příběhu vlastně děje a i po jeho skončení si nemůžete být jistí, zda jste dospěli ke správné interpretaci. V tomto ohledu připomíná autorův přístup koncepci Čapkovy noetické trilogie, zejm. její třetí část Obyčejný život (ano, tu, kterou nikdy nikdo číst nechce, protože vypadá nudně, přestože je zdaleka nejlepší).

Autor se pokouší o moderní horor s přesahem, jaký není v žánru příliš obvyklý. Sám přiznává, že při utváření Artovy osobnosti vycházel z vlastních zážitků a zkušeností. Klub nosičů rakví je tedy v rámci jeho tvorby mnohem osobnějším titulem než kterýkoli jiný. Nejde o knihu pro každého a už vůbec k ní nemůžeme přistupovat jako k čistě konzumní, spotřební literatuře.

Román není klasickým hororem, u kterého budete trnout hrůzou, ani slasherem, kde teče krev proudem a vyvrhávají se vnitřnosti. Jde spíš o psychologický náhled do mysli stíženě psychickým traumatem, jaká si neseme na duši všichni. A to si jistě pozornost zaslouží.

(Paul Tremblay: Klub nosičů rakví. Přel. Julie Tesla. Obálka: Julia Lloyd. Praha: Dobrovský – Fobos, 2023. 302 s., cena 399,- Kč.)

Hodnocení: ****

Jakub Marek

MINULOST

Americkou autorku Lauru Thalassu už jste možná zaregistrovali. Zatímco za velkou louží Laura píše jednu sérii za druhou (já sama přestala počítat po šesté), českému čtenáři musí stačit pouze jedna - série Handlíř. A právě v rámci té vychází nová kniha, Vládce hvězdné oblohy. Zde se setkáváme, jak jinak než s Handlířem neboli Desmondem Flynnem. Jeho příběh začíná vlastně už před Desmondovým narozením. Jeho otec, král, totiž vyslechl věštbu, podle které ho má svrhnout jeho vlastní krev, a proto se samozřejmě rozhodl všechny své potomky zabít, jak jinak. A jelikož nebyl troškař a jeho harém čítal desítky, možná i stovky žen, rozhodně to neměl jednoduché. A toho využila Desmondova matka, která se, hned po zjištění, že je těhotná, rozhodla, že uteče. To se jí naštěstí povedlo a několik let tak žili se synem v úkrytu před králem. Minulost je ale brzy dohnala a Desmond nejenže je nucen bojovat se svým otcem, ale čeká ho také vládnutí celému království. A tím jeho strasti nekončí - je mu předurčena lidská družka, což je pro někoho, kdo se dožívá až 400 let trošku problematické. Naštěstí Desmond je odhodlán najít druhou půlku svojí duše, a tak se vydá do našeho světa. To všechno se vám, pokud jste četli celou sérii Handlíře, může zdát povědomé. Ano, jde totiž v podstatě o stejný příběh, který ale není vyprávěn z pohledu Callypso, jako tomu je u předchozích knížek, ale z pohledu Desmonda. Vládce hvězdné oblohy vám moc nových informací teda nedá. Handlíř je ale neskutečně sympatická postava a mě bavilo vyprávění z jeho úhlu pohledu. Dozvíme se tak, jak se dostal do našeho světa, jak se dozvěděl o Callypso, nebo jak vlastně přišel na to, že slyší promlouvat stíny. Ano, je to opět především lovestory, to bez pochyby, v tomto případě je to ale víc utlumené (přeci

jen předchozí díly Handlíře jsou v podstatě jenom o vztahu těch dvou). Myslím si, že Vládce hvězdné oblohy může fungovat i jako samostatný díl. Ano, je to v podstatě prequel, jehož děj sahá až ke konci druhého dílu, ale pokud byste chtěli zkusit jen tuto knihu, mohlo by to do jisté míry stačit. Myslím si ale, že tak přijdete o mnoho narážek na děj, o známá jména, která se objevují jinde, a především budete zmateni časovými skoky. Asi tak $\frac{3}{4}$ knihy je totiž děj sice jakž takž kontinuální, čím dál ale čtete, tím víc se v něm skáče. V jedné kapitole Desmond znovu navštíví Callypso, aby hned v další kapitole byli uprostřed boje se Zlodějem duší. Kdybych tedy měla Vládce věčné oblohy hodnotit, tak rozhodně záleží na tom, zda jsem četla ostatní díly ze série. Pokud ne, je Vládce zajímavá, ale poměrně plytká a uspěchaná kniha s nevyužitým potenciálem. A pokud ano, jde o návrat do známého světa, kde se dozvídám víc o své oblíbené postavě a kde se mi dokresluje jeho charakter do takové úrovně, že na konci je mi líto, že kniha skončila. A já naštěstí všechnu tvorbu autorky četla.

(Laura Thalassa: Vládce hvězdné oblohy. Přel. Alžběta Lexová.

Praha, Mystery Press, 2023. 232 s., cena 349,- Kč)

Hodnocení: ****

Karolína Vinická

BÝT BOHEM ZNAMENÁ BÝT ĎÁBLEM

Narodit se jako chudák v chudinské čtvrti není žádná výhra, obzvláště když váš otec umírá na červy v plicích a matka se prodává komukoliv za pár měďáků. V ten okamžik se služba u záhadného Pána z Mordie zdá být zábleskem lepších časů, třebaže se mezi lidmi tradují dost ošklivé historky o tom, co se s chlapci na Pánově sídle děje.

Jenže když vám ani tenhle osud nevyjde, protože v sobě máte „sílu“ se kterou se nevyplácí zahrávat, další cesta může vést pouze jedním směrem – a kupodivu to není angažmá v reality show. Zločinecké podsvětí dává možnost dětem všeho věku a projevíte-li k tomu talent na zlodějinu, je cesta ke štěstí jen a pouze vaše.

To by ovšem s vámi mocní lidé nesměli hrát rafinovanou hru na kočku a myš...

Právě takovou životní cestu dostal do vínku Nathan Treeves. V okamžiku, kdy si mezi chudinskými krysami našel přátele, zradili jej tím

nejhorším možným způsobem – prodali jej Pánovi z Mordie. Ovšem proč o něj stojí Ten, jenž je středem kola i jeho pohybem; Ten, jehož záměry jsou nezměnitelné, nerozporovatelné, a osobám dlícím na ráfku neznámé. Vidět jsou pouze následky, jež jsou strašlivé a kruté.

Britský spisovatel a akademik Alex Pheby je u nás tvůrcem naprosto neznámým, ovšem v anglicky mluvících zemích si za své poslední romány prakticky pokaždé odnášel nějaké ocenění, třebaže nešlo žádnově o fantastiku. Avšak v okamžiku, kdy do jejích hlubokých vod zabloudil, rozvířil hladinu žánru doslova extravagantním způsobem.

Je fantasy plná epiky, v níž bojují národy proti jiným národům, a když nelze zvítězit pomocí prstenu, jde to alespoň zabitím nějakého toho boha. Pak máme hrdinskou fantasy, ve které lepší i horší charaktery bojují za slabé a utlačované, přičemž hodí-li to nějaký ten krejcar k dobru, nikdo se kvůli tomu nečílí. Následuje oblíbený žánr meče a magie, jehož popularita se odráží ve starém, dobrém Dračím doupěti (u cizinců Dungeons & Dragons).

No a pak je tu ta divná fantastika. Světy, které jakoby vypadly z myslí Salvadora Dalího a kde jen máloco dává smysl. Přesto dokážou imponovat takovou dávkou představivosti, že uhranou na první dobrou, stávají se kultem a občas jsou i citována intelektuální smetánkou, jež odmítá připustit fakt, že dané romány pocházejí ze stejné kolébky jako Pán prstenů, Conan či DragonLance.

Jeden čas jsme pro podobné knihy měli výraz „new weird“, ovšem po komerčním skonu Chiny Miévilleho se vytratila i jeho popularita.

Neznamená to ovšem, že nadále nevznikají nové tituly, které suverénně otřesou vším, co jste o fantastice věděli a brali jako neměnné.

Právě román Mordie, první kniha volné trilogie Města z Přediva, patří k jednomu takovému. Kloubí v sobě něco z vypravěčského mistrovství Charlese Dickense a gotické grotesknosti Mervyna Peakea. Uvádí v život město stojící nad mrtvým tělem samotného Boha, jehož hradby jsou opakovaně pod útokem ohnivých ptáků Paní z Malarkoi a dětské slzy tam představují tu nejmocnější magickou ingredienci. Alex Pheby předkládá v plen svět makabrozní i burleskní, jehož podmanivá imaginace se vám zažere pod kůži podobně, jako ta nejmučivější noční můra.

Dějově nejde o nic jednoduchého, zápletka se průběžně vyvíjí a ne že by měla jasný cíl, spíše postupně proměňuje hlavního hrdinu. Přitom

brilantní stylistika, pohybující se na pomezí děsivého snu, udržuje čtenáře po celou dobu v napětí, a především v nejistotě, jakým směrem se dějová osa hned v další kapitole vydá. Postavy jsou skvěle promyšlené a všechny morálně šedé, právě tak jako realita, v níž se pohybují. Celé to pak korunuje sympaticky morbidní systém magie, k němuž autor na konci románu připojil zájemcům obsáhlý padesátistránkový glosář, osvětlující mnohé a zároveň vlastně vůbec nic. Alex Pheby zkrátka přesně ví, jak si vydobýt pozornost, okouzlit slovy a navnadit na pokračování; to vše se škodolibým příslibem, že příště se dozvíte úplně všechno. Jestli mu uvěříte, je jen na vás.

(Alex Pheby: Mordie. Překlad Michael Talián. Obálka James Nunn. Planeta9 2023. 612 s., cena 799,- Kč)

Hodnocení: ****

Wojta Běhounek

ĎÁBLŮV POTOK

Todd Keisling je současný americký autor hororové literatury a ilustrátor na volné noze, který žije i se svojí rodinou kdesi v pensylvánské divočině. Jeho tvorba není u nás příliš známá, ale řada nominací, například na Cenu Brama Stokera napovídá, že by tam určité kvality mohly být.

Příběh začíná tím, že Imogene Tremlyová se rozhodne skoncovat s vůdcem děsivého kultu – Církve svatých hlasů našeho Pána, jehož byla sama členkou a který pod zástěrkou víry v Boha praktikuje hrůzné rituály a dětské oběti. I když se nakonec Imogene a několika jejím přátelům podaří vůdce sekty zlikvidovat a zachránit šestici dětí před opravdu nepěkným koncem kdesi v katakombách pod svatostánkem této sekty, příběh tím nekončí a po zhruba dvaceti letech pokračuje v okamžiku, kdy se nyní dospělý Jack Tremly (jeden ze šestice zachráněných dětí) vrací do Staufordu vypořádat dědictví po zemřelé Imogene. Děsivé příznaky minulosti opět ožívají a to, co po mnoho let spalo kdesi v podzemí se opět probouzí a chce zpět své ztracené ovečky.

Ďáblův potok je takřikajíc hororová klasika s opravdu temným zlem, s hlavními hrdiny, kteří se navzdory okolnostem snaží přežít a s několika opravdu nečekanými dějovými zvraty v příběhu, která to celé dělají zajímavější, než by se na první pohled mohlo zdát. Je to ten typ hororu,

kteřý staví na dobře popsáném „zlu“, které je čtenáři známé už od první stránky a postupně graduje až na samotný konec příběhu. Nechybí možná až příliš sexuálně explicitní pasáže, bez kterých by horor nebyl správným hororem a které odkrývají zase o kousek více temná zákoutí, kterých je lidský (a hlavně autorův) mozek schopen.

Todd Keisling nepoužívá ve svém příběhu žádné nové rekvizity, vystačí si se starou dobrou děsivou temnotou, chapadly, slizem, červy a strachem z nepoznaného. Umí to ale celé velmi dobře poskládat a hlavně napsat. Příliš se neztrácí v popisu a úvodní pomalejší tempo příběhu celkem záhy střídá svižně odsypající text, kterým autor provede čtenáře až na samotný konec... i když konec, nemusí být vždycky definitivní...

Ďáblův potok je tak knížka, kterou si můžete pořídit klasicky v tištěné podobě, anebo v elektronické verzi a bude to přesně to čtení, které se nejlépe konzumuje po večerech, kdy není nic lepšího na práci. Nebude to ztracený čas při čtení a tak nezbyvá, než zkusit.

(Todd Keisling - Ďáblův potok, překlad Kristýna Kučerová, vydalo nakladatelství DOBROVSKÝ s.r.o. v edici Fobos v r. 2023, elektronická verze 353 s., cena 249,- Kč.)

Hodnocení: ****

David Hlušička

PO STOPÁCH VESMÍRNÝCH TURISTŮ

Má vesmír nějaké hranice? Je nekonečný? Otázek je spousta a také mnoho teorií. Některé z nich hovoří i o paralelních vesmírech. Pokud bychom se tedy stali pomyslnými cestovateli kosmickým prostorem, měli bychom pole působnosti obrovské.

„Po stopách vesmírných turistů“ je velmi dobrodružně znějící název, který doslova volá po každém zvědavém fanouškovi sci-fi. Útlá knížka (přibližně 150 stran) je souborem povídek, které na sebe mnohdy navazují a drží se tématu z názvu sbírky. I když možná ne tak, jak byste čekali.

Sbírku načne krátká povídka „Kočka profesora Schrödingera“, což je vlastně hezky vyprávěný onen experiment s kočkou, která je a není v krabici. Hrdina povídky Filip, však do experimentu vstoupí. Co se stane, neprozradím, ale příběh funguje spíš jakési intro k věcem příštím a ilustruje dělení vesmíru na zmíněné paralelní dimenze. Dále je kniha

rozdělena do šesti větších částí, které nesou název celé sbírky. Každá část pak obsahuje dvě či tři krátké povídky.

V povídce „Mezičas“ se seznámíme se Sovětským kosmonautem Vladimírem (zde jsme tedy v minulosti), který letí do vesmíru, ale krátce po startu narazí na anomálii. Povídka nemá pořádný konec (to ostatně žádá), ale na osud Vladimíra narazíte v nějakém z pozdějších příběhů.

Vladimír je Sovět a brzy poznáte, že každý příběh je z jiného období.

V „Klementově nezáviděníhodné situaci“ se Klement snaží dostat pryč.

Před čím? No před svou manželkou. Působí to vlastně poměrně humorně a přítomnost humoru si budete všimát po celé knize. Klement při svém útěku (příběh se odehrává v budoucnosti) narazí na anomálii, ne nepodobné té, se kterou se setkal Vladimír.

V dalších částech se obě postavy z různých období setkají. A budou společně čelit nenadálé situaci.

O ztracení v čase a prostoru však vypráví i další příběhy. Ve „Vincentově šanci“ se potuluje krajinou mladík odněkud někam, aby potkal náhodného chláпка, který mu pomůže. Utíká Vincent z pracovního tábora? Ví vůbec kde je? Povídka jako by v sobě měla prvky absurdního dramatu (berte s rezervou), kdy jste postaveni do situace, ale nevíte proč nebo to vůbec neřešíte.

Povídky jsou přemýšlivé, někdy z nich jde cítit sarkasmus, ale jsou krátké a nedokáží se zarýt pod kůži. Dějová linka Vladimíra a Klementa je přerušovaná, což pro každého také nemusí působit zrovna dobře. Je tedy otázkou, jak se vám bude zamlouvat nejednoznačnost jednotlivých příběhů.

Ačkoliv povídky nemají mnohdy pořádné konce nebo přinejmenším ne zrovna uspokojivé, samotný závěr ústřední dějové linky je naopak zdařilé a kniha tak dostojí svému názvu.

Karel Sychra má na kontě již jednu knihu, kterou vydal u Pointy, a tou je kniha pro děti „Problémy na Šumavě a jiné příběhy“ z roku 2021. „Po stopách vesmírných turistů“ je tedy druhou Sychrovou knihou, tentokrát rozhodně pro dospělé čtenáře.

„Po stopách vesmírných turistů“ je zajímavou a netradiční sbírkou povídek. Samotná knížečka je velmi krátká, což umocňuje i množství ilustrací, které reálnou délku textu ještě ubírají. Ručně kreslené černobílé ilustrace jsou však parádní a knize moc sluší.

Ústřední příběh není špatný a fanouška sci-fi potěší, ale povídky působí mnohdy jako fragmenty, které jsou sice čtivé, ale prosvítí kolem vás tak nějak pryč a vy si na ně poté ani nevzpomenete. Nečekejte akční nebo přímočaré sci-fi. Ani nic epického. „Jen“ krátké příběhy lidí, kteří se ocitli v různé době a v různých místech vesmíru, aby se tak trochu nedobrovolně stali vesmírnými turisty.

Karel Sychra: Po stopách vesmírných turistů Obálka: Nikola Tilgnerová. Pointa 2023. 160 s., cena 279,- Kč)

Hodnocení: *1/2**

Tomas Marton

NĚCO ZVLÁŠTNÍHO, NĚCO SNOVÉHO, NĚCO BIZARNÍHO...

Mladé brněnské nakladatelství Canc hlásá, že se zaměřuje na literaturu, se kterými si „velká nakladatelství nechtějí kazit dobré jméno.“ Zabývá se třeba BDSM, LGBT, Furry „a dalšími ožehavými tématy.“ Kromě toho také pořádá literární a ilustrační soutěž Cancík, jejíž druhý ročník měl právě téma Noc splněných přání. A jejímž výstupem je právě tato povídková sbírka.

Kupodivu, většina povídek nějak nezapadá do výše zmíněných škatulek, i když se i takové se tady najdou. Třeba Kat Bány Omnes Urbancové, jehož jsem z počátku považoval spíše za zručně napsanou BDSM fantazii, jehož vyústění a zasazení do podivné antiutopie z něj však skutečnou povídku nakonec udělalo. Určitý sado/maso nádech má i V zajetí Koťátkanů Rosany Zvelebilové. Kde jinde si přečtete popravu páráním břichem a lámáním žeber popsanou v ich formě z pohledu popravovaného? Autorka zde nabízí i poněkud groteskní variantu na klasický fantasy svět a ironickou vypravěčskou zkratku.

Vedle z nich zde najdeme také inteligentní ryzí horor, třeba Dům hraček od Hany Moravčikové. Příběh chlapce, toužícího po lásce svých nevšímavých rodičů, má originální zápletku i vyústění: chlapcovo přání zde plní magický plyšový medvídek, ale samozřejmě úplně jinak, než by si chlapec přál. Jedna z nejlepších povídek sbírky. Najdeme zde také humoristické povídky, inklinující vesměs k černému, ironickému a bizarnímu humoru. Odlehčenou variantou na téma džina v kouzelné lampě je Kamínek v botě Ondřeje Nečase a Ivany Novákové, jehož

pointa je založena na vtipné jazykové hříčce, přesto ale povídka končí tak nějak do ztracena. Povedenější jsou Vánoce v zapadlé prdeli Karoliny Kotové, kde kulturní bitvu mezi Ježíškem a Santa Clausem, jež se v posledních desetiletích v českých zemích odehrává, pojímá autorka opravdu nápaditě a vtipně. Vynalézavá pointa taky nechybí.

Je zajímavé sledovat, jak se díky určenému zadání celou sbírkou prolíná téma člověka v rozhodujícím životním okamžiku, vnitřní krizi, či vztahovém dilematu. Je to logické, protože kdy jindy člověk intenzivně touží po zázraku? Kdy jindy opravdu chce splnit nějaké hluboko v sobě uložené přání? Téma knihou prostupuje v povídkách fantaskních, humorných i hororových, ale najdeme zde také několik povedených čistě psychologických, nefantastických prací. Třeba Lovcův stín, působivý a s porozuměním vyprávěný příběh mladého muže, kterému lov na černou vlčici umožní projít vnitřní proměnou a vystoupit ze stínu svého otce, dotáhl Štěpán Tůma až k hranici symbolismu. Podobě silně působí i Plážový romantismus Andrey Čekanové, příběh mladé matky, pro kterou je mateřství ztrátou životních snů a iluzí, ale skrze paradoxně „splněné“ přání nakonec objeví jeho hodnotu. Stejně téma má Lampion Zuzany Žáčkové, kde přání napsané o silvestrovské noci na zmíněnou papírovou svítilnu pomůže hlavní hrdince smířit se nejen se ztrátou snů a plánů, ale i se smrtí matky a odcizení sestry.

Co ve sbírce opravdu oceňuji, je jazyková a vypravěčská vyspělost. Ač se jedná vesměs o začínající autory a autorky, povídky jsou psané lehkým perem, bez začátečnických kostrbatostí a zádrhelů. Stylisticky se čtou velmi příjemně. Ne vždy však autoři dokázali svou vypravěčskou zručnost využít, dotáhnout nápad do konce, nebo mu dát opravdu silnou pointu. Podařené práce však převažují, a tak může kniha nabídnout slušný zážitek především milovníkům něčeho „jiného“, „zvláštního“, „snového“, a někdy i bizarního.

(Kolektiv autorů: Noc splněných přání. Obálka Jakub Lustig. Brno Canc 232 s., cena 420,- Kč)

Hodnocení: ***

Filip Pivoňka

CO SE SKRÝVÁ POD SKOŘÁPKOU?

Aiden Kadyrin je voják, který se podílel na zlikvidování množství teroristických buněk v Čečensku. Lidé ho považují za hrdinu, on už však touží pouze po normálním životě. Přijíždí do USA a chce se ucházet o místo v tzv. „Továrně na skořápky“. Tento podnik vede miliardář Alexadr Chuaréz a věnuje se vytváření automatizovaných distribučních mechanismů. Název si podnik získal díky revolučnímu systému vyrábění vajec z geneticky modifikovaných kvasinek.

Aidenova žena je sestrou miliardáře Diviše, vyvíjejícího obří umělou inteligenci s názvem „Singularita“. Singularita má v budoucnu vyřešit všechny problémy naší civilizace, nicméně stále vzrůstá tlak veřejnosti a politiků na to, aby nezůstala v rukou boháčů, ale byla znárodněna.

Pak je zde ještě organizace „Etika“, vedená Jackem Simmonsem. Simmons vystupuje proti automatizaci a prosazuje názor, že zavedení UI zbaví množství lidí práce a vyvolá krizi, bezprávi a napomůže rozevírání nůžek mezi bohatými a chudými. Jeho hnutí se propojuje i s nadcházejícími volbami prezidenta, kde prosazuje svého favorita, Randa Evanse.

A nakonec je tu podzemní organizace, nazývaná „Skořápky“. To jsou hackeri, kteří se snaží zborit celý systém. Jakékoli myšlenky na automatizaci a nahrazování pracovních pozic lidí UI chtějí zašlapat do země.

Působením všech postav vzniká prapodivný guláš, ve kterém občas není zcela jisté, o co se která postava vlastně snaží a o co se vlastně snaží sám autor.

Autor vytvořil tuto knihu za pomoci nakladatelské platformy „Pointa“. Krédem Pointy je „Vydej si vlastní knihu“.

Pointa plní sny začínajícího autora. Je to vlastně takový kouzelný dědeček. Kouzelný dědeček má ale také své limity. Začínající autor může být potom značně frustrován, když se srazí s drsnou realitou. Nikdo mu neřekne o tom, že si jeho kniha stoupne v knihkupectvích do fronty za všechny ty Rowlingové, Kingy a R. R. Martiny a bude na svého kupce čekat na nějakém šest set devadesátém osmém místě vzadu. Představa, že se z této knihy stane bestseller, je v tomto prostředí značně fantaskní.

A v tomto případě knize s prodejem nepomůže ani samotný obsah, neboť ten by byl potřeba ještě hodně dlouho pilovat. Text trápí klasická

stigmata vzniklá situací, kdy si nadšený nevypsáný autor nasadí laťku příliš vysoko a celé dílo neukočíruje.

V tomto případě by měli včas zasáhnout „betačtenáři“. Betačtenář text přečte a upozorní na nedostatky. Potom se rozjede kolečko korektur, prepisování a škrtní. To stojí spoustu práce a času. Ani po této fázi nemusí být literární útvar ideální a není na škodu prohnat ho minimálně ještě jedním kolečkem. Když se dostane text na určitou úroveň, má smysl posunout ho dál k případnému vydání. Ani tak ovšem není úspěch zaručen, protože trh je nevyzpytatelný.

Důležité je, kdo jsou ti betačtenáři. Autor musí akceptovat fakt, že hodní betačtenáři jsou k ničemu. Že potřebuje ony zlé rypáky, co celé dílo přeškrtnají červenými propiskami, budou pokládat jízlivé otázky a dštít chytré rady, jak to celé přepsat nebo rovnou hodit do koše. Že je bude nenávidět, protože budou mít občas pravdu. A někde tady se musela stát u Továrny na skořápky chyba.

Když jsem si příběh převyprávěl, objevil jsem v něm spoustu zajímavých myšlenek. Tím spíš je mi líto, že se ke mně dostal jen ve formě polotovaru.

Přeji autorovi ty nejzlejší betačtenáře a více trpělivosti při nekonečném prepisování. A také mu přeji, aby se nenechal odradit případnými neúspěchy. Dopracovat se k pořádnému výsledku bude vždycky dřina. A té dřiny nás nás žádný kouzelný dědeček nezbaví!

(Jiří Čechal: Továrna na skořápky. Obálka: Vygenerována umělou inteligencí Midjourney. Pointa, 2023. 200 s., cena 349,- Kč.)

Hodnocení: **

Milan Štajer

Komiks

BETELGEUSE

V edici Mistrovská díla evropského komiksu nedávno přibyla Betelgeuse brazilského kreslíře a scénáristy Lea. Příběh o kolonizační lodi vyslané k planetě v soustavě stejnojmenné hvězdy zapadá do širšího světa Leových komiksů. Tentokrát se sbíhají dvě dějové linie: na planetě Betelgeuse žije malá kolonie lidí, která je ovšem místně i názorově rozdělená na dva tábory s vlastními představami o tom, co dělat. Zároveň se rychle ukazuje, že tato skupinka tvoří jen zlomek posádky kolonizační lodi, která měla na Betelgeuse původně přistát. A protože se tato loď nehlásí domovské planetě, vysílají pozemšťané na Betelgeuse průzkumnou skupinu, jejímž úkolem je kolonisty najít a zjistit, co se stalo. Součástí výpravy je i Kim, jedna z členů „skupiny mantrisy“ – lidí, kteří navázali kontakt se záhadnou bytostí na planetě Aldebaran, což jim dává mimo jiné i určitou vnímavost vůči cizím inteligentním bytostem. A zdá se, že mantrisa z Aldebaranu nějakým způsobem komunikuje s něčím na planetě Betelgeuse.

Leo i tentokrát vytváří barvitý a kontrastní svět. V kresbě jednoznačně vyniká všechno cizí – v rozlehlé poušti nebo v džungli porostlém kaňonu k sobě vždy nejvíc přitáhnou pozornost tvorové, kteří na Betelgeuse žijí. Leovi se daří udržovat dojem jinakosti, a tak se nesnaží vysvětlit, proč některá zvířata vypadají spíš jako vzducholodě, a vyčkává až na vhodný moment překvapení, aby ukázal, že naopak ta povědomě vyhlížející klamou tělem. Fauna Betelgeuse přitom zároveň žije v očividné symbióze, což působí někdy až idylickým dojmem – v kontrastu k dramatickým událostem děje (za které ovšem můžou lidé jakožto rušivý prvek v celém systému).

Ač jde formálně o samostatný příběh, Betelgeuse je součástí širšího univerza, v němž Leo mapuje vesmírnou expanzi lidstva (nebo se o ni alespoň pokouší). Jistému srovnání s již vydaným Aldebaranem se tedy nevyhne, protože i Betelgeuse se točí kolem mantrisy, obrovské a člověku nepochopitelné planetární přírodní síly, a napodruhé už to přeci jen není tak působivý motiv jako při prvním setkání. Na druhou stranu, zatímco ústředním tématem Aldebaranu byla diktatura, Betelgeuse si

klade otázku, bez které se svět plný kolonizačních lodí neobejde: jak určovat, jestli je na planetách inteligentní život, nebo jestli jsou kolonizovatelné, když se od nás jiné vyspělé druhy vesmíru mohou diametrálně lišit?

Pro jeden komiks jde o široké téma a Betelgeuse na něj nabízí jen jednu z možných odpovědí (a navíc naznačuje, že další části série přijdou s vlastním pojetím). Oproti Aldebaranu už Betelgeuse při čtení nevyvolává tolik úžasu, to ovšem neznamená, že by nešlo o solidní sci-fi s originálními prvky a především s jasnou vizí toho, co chce svým dějem říct.

(Betelgeuse. Scénář, kresba a obálka Leo. Přel. Richard Podaný.

Praha, Crew 2023. 260 s., cena 799,- Kč brož. / 999,- Kč váz.)

Hodnocení: *1/2**

Alexandra Petáková

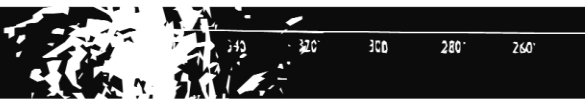
Medailonky autorů - Edice XB-1, březen 2024

Alfred Barsch (*1980)

Narodil se v Bruntále. Vystudoval materiálové inženýrství na VŠB-TUO a pracuje v oboru práškové metalurgie. Nejraději se věnuje hard SF, space opere a všeobecně tématům, souvisejícím s možným budoucím vývojem technologií.

Publikovat začal v roce 2014. Povídky mu vycházejí pravidelně v časopise XB-1 od r. 2015, kdy se povídka Prach a Stín umístila v soutěži Daidalos na 4. místě a povídka Náruč Leviatanova r. 2019 ve stejné soutěži zvítězila. S povídkou Jen prach v ledovém vichru (Pevnost; 2019/12) se umístil na 2. místě v soutěži Vidoucí. Jeho povídky se dále objevují pravidelně ve finále nebo na předních místech soutěže Daidalos. Například Vesmíru navzdory (2020), Děti hvězd (2021 na 3.místě), Na práh jiných zítřků (2022) a konečně další prvenství v roce 2023 Ve stínech stromoidů.

Lucie Hřebečská (*1994)

Narodila se v Sudetech, studovala v Olomouci a ve Finsku, vydala se na zkušenou do Brna a do Německa, až se nakonec usadila na Vysočině.

Především rok 2023 pro ni byl výjimečným. Mezi své literární úspěchy počítá zlato z tehdejší Knihovnické sovy (povídka Merci!), stříbro ze Spisonátora (povídka Růžencová romance) a Sardenu (povídka Lepší než ředitel ňáký banky) či bronz z Vidoucích 2022 (povídka Má dáti, dal) a Stříbřitělesklého Halmochronu, opět r. 2023 (povídka Teskný osudy z Argch Adchgach). Úspěchy roku 2023 jí také přinesly první místo v Přeboru autorů fantastiky ČS Fandomu. V tomto roce vstoupila úspěšně i do soutěže Daidalos a povídkou Memento ¼ se zařadila mezi finalisty.

Marie Domská (* 1982)

Narodila se v Hulíně, v současné době žije v Černé Hoře nedaleko Brna. Vystudovala učitelství a nyní učí angličtinu na střední škole. Psát začala v patnácti letech převážně fantasy. V poslední době se věnuje sci-fi. Novely Kchrat (2019) a Voják nepláče (2021) zvítězily v Ceně Karla Čapka a další povídky ze stejného světa se každoročně objevují v časopise XB-1 už od roku 2018, kdy povídka Ujasnit si hranice získala 3. místo v soutěži Daidalos. V roce 2023 debutovala temnou fantasy Sivá krev. Na jaře 2024 chystá v nakladatelství Host první sci-fi román ze série Kchrat s názvem Nejasné hranice. V soutěži Daidalos v r. 2021 obsadila páté místo povídkou Sedm jmen, v roce 2022 se vyšvihla na třetí místo povídkou Život nad loď a povídka Černá kůže se probjovala do finále ročníku 2023. Aktuálně koncem tohoto března vychází její kniha Nejasné hranice, první kniha ze série Kchrat a román Sivá krev se dostala do užší nominace Magnesie Litery 2024.

Martin Novák (*1994)

Vyučený číšník a navždy nedostudovaný filosof z Podkrkonoší. Pár let přebýval v Brně, nakonec však se ženou zakotvil na jihu Moravy. Mimo psaní se věnuje kavárnictví a ochotnickému divadlu, sporadicky přispívá články či recenzemi na Sarden.cz. Debutoval v antologiích *Můj první polibek* (Knihy Dobrovský, 2021) a *Bizarropolis* (Carcosa, 2022) nominovaném na Magnesii Literu za fantastiku 2023. Dále publikoval v časopisech *XB-1*, *Pevnost*, *Howard* a ve sborníku *Stříbřitělesklý halmochron*. Teď cítí, že už by se snad mohl pokusit i o nějaké to rozsáhlejší dílko. Uvidíme.

Z povídek z finále *Daidala* zmiňme *Už to nejsem já* a *Volání o pomoc* (2021), *Estrella* (2022) a *Promiň, Kát'o* (2023). Těšit se letos můžeme ještě na jednu povídku.

Robert Šustr *(1999)

Sám sebe bych zkráceně popsal jako budoucího učitele, amatérského karatistu a nadšence pro psaní. Pocházím ze Sokolova, ale momentálně studuji učitelství v Ústí nad Labem. Psaní je mým koníčkem od střední školy. Doposud jsem napsal několik povídek, úvah i recenzí. Mé psaní bylo dříve publikováno v časopise Městské knihovny Sokolov a v magazínu Gymnázia Sokolov. Publikuji také na platformě Wattpad. Mezi nejčastější žánry mých povídek patří fantasy a sci-fi. Rád ale píši i o karate, v němž jsem držitelem hnědého pásu. Mým snem je se jednoho dne dočkat vydání vlastní knihy.

Poznámka redakce: Soutěže Daidalos se r. 2023 zúčastnil poprvé a povídka Zařikávač se dostala do finále.

Nové knihy

Campbell, Ramsey - Půlnoční slunce (Golden Dog)

Na okraji rozsáhlého lesa stojí starý dům, který by mohl být splněním všech jejich snů. Avšak zdá se, že se mezi borovicemi cosi shromažďuje a třpytí v ledovém vzduchu.

Darcy Coates - Šeptající mrtví (Fobos)

Hřbitov ožívá nezřetelnými spektrálními siluetami, v jejichž čele je žena, jež zemřela příliš brzy.

Henry, Lisa - Liška Ryšavá (conQueer)

Zlodějček Loth momentálně sedí ve vězení a politika je mu ukradená. Do chvíle, než se do jeho cely doslova vláme parta pitomců, kteří tvrdí, že přišli zachránit ztraceného prince Aguillonu, i když o něm vědí akorát to, že má být údajně zrzavý.

Jimenez, Simon - Kopí protne vodu (Host)

V nové epické fantasy od autora Ztracených ptáků provázejí dva bojovníci prastarou bohyni rozvrácenou zemí, aby ukončili tyranskou vládu královského rodu.

Johnston, E.K. - Královnin stín (Egmont)

Vystoupí Padmé ze stínu královny Amidaly?

Kadečková, Tereza - Chapadla černé hvědy (Golden Dog)

Je silnější sesterská láska, nebo tajemné vesmírné síly?

Tucker, K.A. - Osud hněvu a plamene (Fragment)

Zručná zlodějka Romeria krade šperky pro newyorskou mafii. Po sérii záhadných událostí se však ocitne v říši soupeřících trůnů, válčících elfských společenství a živelné magie.

Ušel, Ondřej - Země růží (Pointa)

Během své cesty prochází různými světy, které jednotlivě vypovídají o určitých problémech našeho skutečného světa.

Knihy pro děti

Le Guin, Ursula K. – Křídlokočky (Gnóm!)

První české vydání klasické dětské knížky legendární autorky. Všechny čtyři díly v jednom svazku.

Neradová, Alice Lily - Strážce živelů - síla vody (CooBoo)

Co všechno je člověk ochoten podstoupit pro lásku? Vyzvat samotné bohy?

Komiks

Janíček, Jindřich - Strastičná robotí existence (Labyint)

Při neočekávaném exodu je potká nehoda, která nerozlučnou dvojici poprvé rozdělí. Víc než stvořitele hledají tentokrát sami sebe a cestu jeden k druhému.

Audioknihy

Corey, James S.A. - Kalibánova válka (OneHotBook)

Obyvatelé Sluneční soustavy si jdou po krku, skutečná hrozba však číhá za jejími hranicemi...

Časopis XB-1 – březen 2024

Redakce: Vlado Ríša, Františka Vrbenská, Hana Mudrová, Martin Šust

Obálka, sazba: Saša Rusevský

© Časopis XB-1 s.r.o.